

om ændring af kompetencen i forhold til kommunerne, om den intensiverede indsats til fremme af ligebehandling og ligestilling af handicappede og om de mere systematiske inspektioner af fængsler.

Ophævelsen af den nugældende begrænsning i § 4, stk. 2, af kompetencen over for kommunerne må formodes at ville øge sagsantallet. Det er vanskeligt at sætte præcist tal på forøgelsen.

Stigningen vil med sikkerhed kunne forventes at overstige det antal sager, som for øjeblikket afvises med udtrykkelig henvisning til § 4, stk. 2. Dette beror på, at en række sager for øjeblikket ikke forelægges for ombudsmanden, fordi de berører i forvejen kender begrænsningen eller i forbindelse med telefoniske eller personlige henvendelser er blevet informeret herom. Dertil kommer, at ophævelsen af kommunebegrænsningen kan føre til, at der indgives et større antal klager fra sagsområder, som ikke hidtil har været bragt i ombudsmandens søgelys. Det er ikke urealistisk at anslå det øgede sagsantal som følge af ændringen af § 4, stk. 2, til mindst 500-700 sager om året. Denne stigning på 15-20 pct. af det nuværende sagstal må forventes at indtræde forholdsvis hurtigt efter, at ændringen er gennemført.

Forslaget om overladelse af yderligere inspektionsopgaver vedrørende fængsler må forventes at føre et mere omfattende inspektionsarbejde med sig. Herudover må der i forbindelse med inspektionerne forventes at fremkomme konkrete klager i forbindelse med samtaler med indsatte samt egen drift-undersøgelser af mere afgrænsede problemer. Hertil kommer en vis forøgelse af inspektionsvirksomheden i forhold til det kommunale område, især af psykiatriske hospitaler og andre institutioner for mentalt handicappede.

Den personalemæssige virkning af forslaget om fysisk handicappede er usikker. En vis øgning i arbejdsmængden som følge af inspektionsvirksomhed samt iværksættelse af undersøgelser på eget initiativ må dog påregnes.

Det vil således utvivlsomt være nødvendigt at tilføre ombudsmandsinstitutionen øgede ressourcer og at tage institutionens interne organisation op til overvejelse.

Ombudsmandsinstitutionen har givet følgende oplysninger om det skønnede behov for *øgede ressourcer*:

De nuværende arbejdsopgaver varetages af et personale omfattende ca. 40 årsværk. På baggrund af ovenstående betragtninger må der påregnes en udvidelse på 20-25 pct. af medarbejderstaben, det vil sige 8-9 yderligere årsværk. Det kan samtidig forventes, at der overvejende vil blive tale om akademiske medarbejdere, og at der kan blive tale om anderledes normerede stillingskategorier end de nuværende.

De samlede lønudgifter ved institutionen var i 1993 12.370.000 kr. I budgettet for 1994 regnes med en lønudgift på 12.408.000 kr. En udvidelse som nævnt må forventes at medføre en lønudgiftsforøgelse på ca. 2,5 mio. kr. Kontorholdsudgifterne for 1993 var 1.024.000 kr. For 1994 er budgetteret med 860.000 kr. Der kan påregnes en forøgelse på ca. 200.000 kr. på denne konto. Leje af yderligere lokaler må påregnes at beløbe sig til ca. 140.000 kr. årligt. Den anslåede sammenlagte udgiftsforøgelse udgør således ca. 2,8 mio. kr.

Udvidelsen af ombudsmandens kompetence til også at omfatte kommunerne må ventes at medføre et nyt øget ressourceforbrug i kommunerne. Disse udgifter, der næppe realistisk kan bedømmes på forhånd, er ikke medtaget i ovenstående udgiftsskøn.

b) Ombudsmandsinstitutionens opbygning.

Efter den gældende ombudsmandslov træffer ombudsmanden selv bestemmelse om institutionens organisatoriske indretning. Denne ordning bør fastholdes. Loven bør ikke indeholde regler herom. Men udvalget har givet udtryk for nogle mere principielle synspunkter for ombudsmandsinstitutionens organisation.

Der bør være én ombudsmand. Flere sideordnede ombudsmænd kan føre til kompetencetvist og kan gøre det vanskeligt at fastholde en linje, ikke mindst i bedømmelsen af generelle forvaltningsprocessuelle spørgsmål og i fastlæggelsen af kravene til god forvaltningsskik.

Det er for ombudsmandsordningens succes helt afgørende, at ombudsmanden personligt kan præge institutionens virksomhed. Det er ombudsmanden og ikke ombudsmandsinstitutionen, der har den legitimation, der ligger i at være valgt af Folketinget og kunne afskediges af dette.

Dette mål kan nås ad to veje.

Arbejdet internt i institutionen må tilrettelægges således, at ombudsmanden personligt kan tage stilling til grundlæggende afgørelser og følge den almindelige praksis, også selv om ombudsmanden ikke inddrages i hver eneste sag.

Bestemmelsen i lovforslagets § 16, stk. 1, må bevidst anvendes til at koncentrere institutionens behandling af klager til dem, der har særlig betydning, herunder for forvaltningens fremtidige adfærd.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 1, stk. 1, 1. led, § 1, stk. 2, 1. pkt., samt § 1, stk. 3.

Bestemmelsen i den gældende lovs § 1, stk. 2, om